

Har knekt Dylan-koden

Johan Aarstein og Ida Løvheim gjør suksess med å tolke Bob Dylan på nordnorsk.

TEKST: Kristian Gisvold FOTO: Lasse Georg Tønnessen

– Det ble bedre enn jeg hadde planlagt at det skulle bli, forteller Johan Aarstein leende.

Aarstein har siden i fjor sommer reist rundt sammen med Ida Løvheim og framført sin nordnorske tolkning av Bob Dylans låter. Men selve prosjektet begynte allerede for tre år siden.

– Jeg spilte i et band som het Hjerterå, hvor vi sang på nordnorsk. Samtidig begynte jeg å oversette Dylan til norsk som hobby. Så hadde vi én konsert med Dylan-låter, og det skulle være det.

Men konserten ga mersmak, og responsen var god.

– Interessen for prosjektet var større enn jeg trodde den skulle være. Så jeg fortsatte, og i fjor sommer hadde jeg oversatt nok låter til å ha en ordentlig konsert, forteller Lofotværingen.

Interessen i resten av landet har også kommet som et lite sjokk.

– Jeg blir alltid litt overrasket over interessen for konsertene våre. Hadde jeg visst at vi kom til å selge ut her i Trondheim så raskt så hadde jeg booket en større scene, forteller Aarstein, før han diplomatisk legger til:

– Men jeg er veldig glad for at vi skal spille på Antikvariatet, det er kjempetrivelig her.

Jenta fra nord

Med seg på laget fikk Aarstein musikkstudent Ida Løvheim. Løvheim har tidligere spilt litt med Aarsteins band Hjerterå, og hun ble betatt av Aarsteins tolkninger.

– Jeg har på mange måter oppdaget Bob Dylan gjennom dette prosjektet. På noen av låtene var Johans versjon mitt første møte med sangen, forteller Løvheim.

Aarstein gjør oversettingsjobben selv, men gir Løvheim mye av æren for suksessen.

– Jeg spilte på en kafé i Tromsø en gang. Der spilte jeg en del låter selv, også var Ida med på to av de. Jeg fikk så utrolig mye bedre respons på de sangene Ida var med på. Så da måtte jeg jo nesten bare ta henne med videre, forklarer Aarstein.

Magda sin gård

Bob Dylan er et navn som ofte nevnes i sammenheng med litteraturpriser så vel som musikkpriser. Å oversette såpass komplekse tekster har på ingen måte vært en enkel oppgave.

– En av grunnene til at jeg begynte å oversette Dylan var at jeg ville utfordre meg selv. Jeg hadde tidligere oversatt både Paul Simon og Tom Waits, men sammenlignet med Dylan er de relativt greie å oversette.

Til slutt følte Aarstein at han hadde klart å knekke en kode. «Maggie's Farm» ble «Magda sin gård», og «It Ain't Me, Babe» ble «Det e ikkje mæ».

– Det som er litt takknemlig med Dylans tekster er at selv om mye har en historisk kontekst, så er det samtidig tidløst. Og dermed også på en måte stedløst. Så noen ting går det fint an å sette inn i en norsk kontekst. Samtidig vil jeg ikke tvinge teksten inn i noe som helst, så hvis det blir den eneste måten å oversette den på så lar jeg heller være, forteller han.

Med Bob ved sin side?

Så, 11. februar, skjedde noe uventet. Bob Dylans offisielle facebookside annonserte at Dylan selv skulle spille konsert på Bardufoss en månedens tid senere. Datoen ble til og med lagt inn i Dylans offisielle turné-program på Facebook og ligger der i skrivende stund fortsatt. Hvis man forsøker å bestille billett, blir man imidlertid sendt rett til Aarstein og Løvheims konsert.

– Det var jo bare helt vilt. Jeg aner ikke hvordan det har skjedd, forteller Aarstein.

Tar dere det som en anerkjennelse?

– Jeg tror det må være en misforståelse, er det ikke det da? spør Løvheim noe usikkert.

– Jo, men det er samtidig så sprøtt at jeg velger å tolke det som en anerkjennelse, legger Aarstein leende til.

Hvis det skulle vise seg at Dylan virkelig tar turen til Bardufoss, hva skjer da?

– Han skal iallefall få lov til å danse, svarer Løvheim kjapt.

Tidene forandrer seg

Selv om forrige uke gikk med til å turnere, og etterspørselen var såpass stor at de så seg nødt til å arrangere en ekstrakonsert i Bergen, er de klare på at dette ikke er noe som kan fortsette for alltid.

– Alle musikkprosjekter har en naturlig levetid, og dette her har en kortere levetid enn andre prosjekter. Selv om vi føler aldri så mye at vi gjør noe nytt og originalt, så er vi til syvende og sist bare et band som tolker en annen artist, forteller Aarstein, før han legger til:

– Når det er sagt så er vi veldig glad for denne interessen, så vi skal melke det så godt vi kan. Og det er jo et tidløst prosjekt, så det er alltid noe vi kan komme tilbake til. **UD**

UNG FOR ALLTID: Aarstein forteller at han stort sett holder seg til Dylans tidlige verker når han oversetter, fordi han lettere identifiserer seg med den unge Dylan.

NORDNORSK BLUES: Og rock. Og ballader. Duo Aarstein og Løvheim jobbet seg elegant gjennom et utvalg nordnorske Dylanlåter på antikvariatet, til publikums beiegring.

ANMELDELSE

TEKST: Rasmus Liestøl FOTO: Lasse Georg Tønnessen

KVELDENS SETLISTE

1. «Alltid velkommen hos mæ»/«Queen Jane Approximately»
2. «Magda sin gård»/«Maggie's Farm»
3. «Gi dæ ly»/«Shelter From The Storm»
4. «Den æ tenker på»/«Mama, You've Been On My Mind»
5. «Ugjennomtrengelig blått»/«Tangled Up In Blue»
6. «Øngre nu»/«My Back Pages»
7. «Herre av krig»/«Masters of War»
8. «Æ vil ha dæ»/«I Want You»
9. «Sørgemarsj»/«Dirge»
10. «Ikkje tenk meir på det»/«Don't Think Twice, It's Alright»
11. «Blåe øya hjelp dæ ikkje nu»/«It's All Over Now, Baby Blue»
12. «Triste øya»/«Sad Eyed Lady Of The Lowlands»

Ekstranummer

- «Subterranean Homesick Blues»
- «Det e ikkje mæ»/«It Ain't Me, Babe»

Drøyt et kvarter over åtte inntar Ida Løvheim og Johan Aarstein Bokbaren Antikvariatet. Lokalet er stappfullt, det er såvidt plass til publikum. Det oser av spenning, men også tålmodighet.

Duo setter i gang og det er helt stille i Bokbaren. Alle blir sjarmert av nydelig fingerspill og vakre, sterke, stemmer som fyller rommet. Flere lukker øynene, lener seg mot menneskene de er med, og blir forført av magien.

Allerede fra første stund blir jeg fengslet av teksten og melodien. Det er utrolig interessant å høre hva Aarstein har gjort med låtene til den legendariske artisten. Det føles nesten som å være til stede på en av konsertene Joan Baez og Bob Dylan gjorde sammen på 60-tallet, bare i en moderne form.

Publikum jubler høyt mellom hvert nummer, men tier helt under framføringene. Det er slik et publikum skal oppføre seg! Nå skal det også sies at det er en gjennomsnittsalder på 55.

Flere av mine personlige favoritter dukker opp underveis, og jeg får frysninger fra korsryggen og opp i nakken opptil flere ganger. Konsertens høydepunkter må være «Magda sin gård», «Gi dæ ly» og «Ugjennomtrengelig blått».

Jeg har lite å utsette på konserten bortsett fra litt småsømling med gitarstemming og et tilfelle av glemt

tekst, men dette greier Aarstein og Løvheim raskt å sjarmere seg ut av. Aarstein forteller også om utfordringen ved å oversette Dylan; at det er vanskelig og at man må ha tunga rett i munn, for det kan fort bli en feiltolkning eller en dårlig kopi. Det Aarstein har greid er å lage sin helt egen versjon av hver enkelt låt, noe det står stor respekt av, og som gjør det hele autentisk.

Som Dylan-fanatiker kan man være skeptisk til noe som dette, og kritisk til hvordan en annen enn seg selv har tolket teksten. Men det som er så fint med Aarsteins oversettelser er at tekstene holder en viss objektivitet ved seg og gjør klart for nytolkning. Han bevarer Dylans vage skildringer på en enestående måte.

Etter tolv låter går duo av scenen, noe publikum ikke godtar. Det blir ekstranummer med «Subterranean Homesick Blues» på engelsk og «Det e ikkje mæ». En nydelig avslutning på en veldig fin kveld.

Jeg er enig i at alle prosjekter har en viss levetid. Dette er likevel noe jeg gjerne vil se igjen, i kjent Dylan-stil, med hese stemmer og uforventa endringer i melodier og tekst. Bare ikke noen av de rabiate kristne låtene, det kan de hoppe over.